

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körut 2.

Fiókkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos E. Berta dohánytözsdejében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedésében. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson: Rosenberg A. cégnél.

Lapvezér:

LATINOVITS PÁL

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.

Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földműveseknek és szerényebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor., negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

Függetlenségek Tisza István mellett.

Gróf Tisza Istvánnak a főrendiházban elmondott hatalmas beszédének a hatása alatt áll az egész ország. A beszédnek iránya, szelleme és tartalma még olyan helyen is visszhangra kél, ahol eddig nem igen rokonszenveztek Tisza politikájával. Ezt bizonyítja egyrészt a függetlenségi sajtó számos orgánuma, melyek a Tiszával való együttműködés tervének megvalósulását sürgetik, másrészt pedig a függetlenségi köröknek Tisza mellett való állásfoglalásai.

Ilyen állásfoglalásnak a hire jön Székelykeresztúrról, ahol Ugron Zoltán, a régi függetlenségi gárda egyik vezérfeje és több kiváló politikus nagygyűlést hívtak egybe, melyen az ezrekre menő közönség egyhangulag, nagy lelkesedéssel eme határozattal sorakozott Tisza mellé:

»Mondja ki az értekezlet, hogy az évekig huzódó zavaros politikai helyzetben Tisza István grófnak a főrendiházban legutóbb mondott beszéde zálogát képezi azon biztató reménynek, hogy ő nagyméltósága nagytudású, mély politikai belátása és hazafias érzése meg fogja találni azt a kivezető utat, mely a nemzetet királyával összehozza és melyen haladva, keserű csalódások után az erős és független Magyarország felépülhet. Rendületlenül bizunk önmagyméltóságának hafiasságában és kérjük, hogy tudásának egész erejével ragadja fel azt a zászlót, mely alatt küzdelmében mindnyájan lelkesedéssel akarunk haladni.«

A koalíciós furakalom széthamosságának legalább megvan az a haszna, hogy a hangzatos jelszavakkal, szemfényvesztő rafineriával félvezetett nép magához tér és óvatosan, okosan előli meg az utat, melyen a jövőben haladni akar.

Ezek az örvendetes jelenségek megnyugtató látással vannak az iránt, hogy a koalíció levitézlett lovagjainak újabb fondorlatai csütörtököt fognak mondani.

Most már nagygyűlésezhetnek, folytatják agitációs körutjukat a terminuspolitikuskok, a félvezetetés, ámitás nem fog sikerülni. Ha már a székely 48-asok Tiszához szegődtek, ugyan mit keresnek az ál negyvennyolcasok itt a Bácskában, ahol elvtagadó politikájukkal már rég kiölték az emberek szívéből a 48-as eszmék iránti hitet, a függetlenségi ideálokért való rajongást.

Az üres jelszavakkal való csalás ideje lejárt; a komoly alkotások korszaka veszi immár kezdetét.

A választói jog női szemmel.*

Körülbelül egy éve mult annak, hogy a «Bács megye» hasábjain a pluralitás érdekében cikket irtam, s rámutattam benne arra, hogy a pluralitás behozatalát nemzeti önállóságunk, fajunk érdeke követeli. Azóta sok viz lefolyt a Dunán. És hiába kívántuk vártuk, lestük szivszorongva egy egyöntetű működés áldást hozó eredményét, Andrassy és a vele gondolkozók nemes törekvése megtört a széthúzó pártok torzalkodásain.

* Leadjuk ezt a cikket, mint egy kitérő tollú írónőnek érdekes fejtetéseit, anélkül azonban, hogy tartalmának minden részével egyetértünk. — A szerk.

Két asszony.

— Eredeti tárca. —

Irtá: Honthy István.

Az egyik közel jár már a harminc évhez, de nincs túl rajta. A másik már túl van. Amaz erős, magas növésű, hogy úgy mondjuk, királynői természetű. Emaz inkább sovány, mint karcsú, jobban alacsony, mint magas és bizony törékenynek, gyengének látszik. Az egyik az ő szőke hajával, tejfehér habon uszó piros rózsákkal az arcán és éjszötét szemével maga az élet, a gyönyörűség, az öröm. A másik az ő bizonytalan színű, barnásfekete fürteivel, az ugyanolyan, állandóan könyben játszó, csendes fényű két szemével, halvány arcával a mindennapiság, a hétköznapi szürkeség, az unalmas megszokottság. Amaz az erő, a hatalom, a mindent birni akarás. Emaz a gyengeség, a türelem, a mindenről lemondás.

És mégis egyik a másiknak gyereklánykoruk óta a legjobb barátja.

Ugyan már az iskolában versenyeztek egymással, de azért jó barátok voltak már akkor is. A versengés legtöbbször a szőkének a vereségével végződött, de az akkor mindég azzal vigasztalta magát, hogy a másik idősebb nála, hát okosabb is lehet. Kint az életben a versengésükbe már a sors is beleszólt s itt a győzelem pálmáját már a szőkének juttatta, mert ő ment hamarabb férjhez és jó partit is csinált, mert a férje egy nagy kereskedőháznak volt az utazója, aki a feleségének kényelmes, gond nélkül, független életet biztosított. A másik már véneleány korában találta férjét. Igaz, hogy daliás,

szép embert, de aki nem valami fényes hivatalból éldegélt és azt beszélték róla, hogy őt csak vagyonáért veszi el, hogy az adósságait kifizethesse a hozományából.

Az egyik is, a másik is meg volt elégedve azonban a helyzetével és a legjobb barátjánaként éltek egészen a mai napig. Mert mind egyiknek volt mindig valami oka arra, hogy a másikkal szemben ő érezze magát boldogabbnak, győztesnek a versengésben és ezért össze is tartottak, hogy ezt egymásnak megmondhassák, egymás előtt eldicsekedhessenek. Hiszen jó barátok voltak, mondom, mind a mai napig.

Ma az egyik, a csupa életöröm, a csupa hatalom és mindent birni akarás leverten, kedvetlenül ül otthon és olvassa az ura levelét, amelyben az megírja neki, hogy nemsokára itthon lesz. Majdnem két hónapos üzleti körutját a háborús hírek miatt félbeszakította és hazajön, hogy itthon várja be a háza intézkedéseit s aszerint induljon békésebb vidékekre üzleti utra.

Ma a másik, az egyszerűség, a hétköznapi türelem, a lemondás, mint mindig, most is oly egyszerűen, olyan szürkén látogatóba megy amahoz.

Már bent is van nála, a meglehetősen szecessziós izléssel berendezett szalonban, össze is csókolóztak és ülnek egymáshoz közel a széles, piros bársony kereveten. Ők ketten. A két asszony.

Az egyik a hangjában csupa meleg szeretettel, résztvevő érdeklődéssel kezdi, miután a piros arcára kedvet erőltetett és két fekete szemében ismét felcsillogott az előbb még álmatagon hamvadó tűz.

— Igazán sajnálak, édesem. Bizony ez a

A pluralitás megbukott és vele bukott sok biztató reményünk is.

Előttünk a mélység... Bele kell nézünk. És a fejünk megszedül, a szívünk ijedten szorong láttára. Fajunk kiválasztottjai: az Andrassyak, Tiszák stbiek hazafiúi aggodalomtól elteltlen néznek a jövő szomorú eshetőségei elé azonesetre, ha az általános egyenlő titkos szavazati jogot behoznák. Nem kell! tiltakoznak ellene hatalmas szavuk teljes erejével. — Nem kell! visszhangozza a mi aggódó, nemzetünk életéért remegő lelkünk és mint a mellünkre nehezedő, fojtó lidércnyomást, úgy hajtjuk el magunktól még a gondolatát is.

Nehéz zavaros napok jönnek ránk, érzem és érezzük mindannyian. Oh ezekben a komoly napokban szeretnék a nemzet élő lelkiismerete lenni! Besurrannék minden hajlékba, befészkelném magamat minden szívbe, hogy minden ember megérezné azt, a mi legcélhoz vezetőbb bekövetkező küzdelmeinkben, hogy minden honpolgár csak azt cselekedné, a mi nemzeti létünk szempontjából üdvös.

Rége, még egy primitív törvénykezés idejében a büntetés egyik rémes neme az volt, hogy a bűnöst két szilaj ló farkához kötötték, aztán ráruhították a lovakra s a megvadult állatok szétfutva, darabokra tépték a szerencsétlent.

Valami ilyesféle attentát készül nemzetünk ellen is!

Darabokra akarnak tépni, hogy egyé soha se lehessünk. A nemzetiségi aspirációk martalékául odadobni, hogy ahány szilaj, széthúzó, áruló vágyakozás él ez országban, az mind erőre kapjon, tomboljon, pusztítson.

Erre kell az általános egyenlő és titkos szavazati jog.

háboru sok szomorúságot okoz. De hát ki tehet róla? A világpolitika előbbre való az apró emberek boldogságánál.

A másik a nála megszokott szomorúsággal, megnyugvó mártír-türelemmel feleli:

— De csak ilyen váratlanul ne történt volna az uram behívása. Képzeld el, még előtte való este egy hangversenyen volt, végigtáncolta utána a táncrendet is és majdnem hajnal felé jött haza. És mikor reggel a behívójával keresték, úgy szökött haza a hivatalából, hogy meg ne találják és hazulról is csakhamar elment. Nem volt maradása egész nap, de mégis elért annyit, hogy egy napot még itthon tölthetett. Azt a napot, amelynek virradójára olyan jól mulatott s nem is gondolta, hogy mi vár reá.

Igy a másik. S egy pillanatra elhallgat a két asszony.

Az egyik arcán mintha most igazi részvét jelenne meg. Vagy inkább sajnálkozás. És magában diadalmasan gondolja:

— Szegény asszony. Nekem beszéli, hogy az ura milyen jól mulatott. Hiszen velem táncolta végig az estélyen csaknem az egész táncrendet.

A másik egy mély, nehéz sóhajtást küld, bizonyára az ura után és a gondolatai is nála vannak. Szemeit révetegen jártatja végig az ürességben, amely a szívéből ellenállhatatlanul tör ki és mindenütt körülötte lebeg, de azért észreveszi az asztalon, hogy ott egy levél hever, a melyik most érkezhett.

— Talán az urad irt? Hazajön ugy-e? És neki nem kell bevonulnia? Te boldog asszony vagy.

(Folytatjuk.)

Egyenlőség? Jogegyenlőség?! Én is azt mondom ezekre a hangzatos jelszavakra, a mit Andrassy Gyula a képviselőházban tartott beszédében mondott: *a holdban van*. Egyenlőség, teljes egyenlőség nincs, nem is lehet sehol e földön. Hiszen, ha csak egy kis családnak az életét nézzük, azt látjuk, hogy ahány tagja van annak a családnak, annyi jogot élvez. Az apa, ha hivatalnok, pl. jegyző, ebben a jogkörében intézkedhetik, vezethet, kormányozhat. Ha gazdasága van, úgy ott ő parancsol, rendezget, utasít vagyis ott vannak jogai. Az anya az utóbbi jogokon osztozhatik, vagyis segédkezhetik a gazdaság vezetésében a család ügyeinek irányításában, de már a községi adminisztrációba nincs joga beleszólni. A gyermekeknek joga még kevesebb, vagy iskolába jár, vagy később segít a gazdálkodásban és legfeljebb örökösödés vagy ajándékozás vagy tanulás útján jut idővel bizonyos jogokhoz. És felfordult állapot van az olyan családban, ahol ez a jogviszony megszűnt, vagyis ha a gyermeknek támad kedve dirigálni a családban s ellentálni a szülők akaratának.

Ugy-e az ilyen gyerekre azt mondjuk: rossz, haszontalan, züllött — és azt is hozzászóljuk igen gyakran a jámbor lelkek, hogy nem is marad el az isten verése gonosz-ságáért.

Milyen rossz, züllött és rettenetes állapot következhetnék abból, ha a nagy család, nemzetünk életében hoznák be a teljes jogegyenlőséget. Még az édes testvérek is visszaélnék sokszor a jogukkal, hát mit tennének a nemzetiségek, a mi mostoha testvéreink?!

A titkos választójog? — Arról ne is beszéljünk! — Nem kell az még a tónak se. Fél tőle. De a magyar természet sem veszi be. Ha valami titkosan történik, arra egész flegmával és nyílt őszinteséggel jelent ki: Csalás készül! Mert az ő becsületes eszjárása szerint a titkosság a hamis-ságok takarója. Igaza is van!

A titkos választójog ellen erősebb szavam nincs.

Ugyan az én szerény véleményem az, hogy a nemes versengést nem csak egyes kis körökben — testületekben, hanem egy nemzet kebelében is ápolni, élesíteni, fenntartani kell. Mert nézzük csak: ugy-e bár, ha egy gazdakör állatkiállításán egyik másik gazdát kitüntetés éri, nemes, szépen ápoló kiváló fajú állataiért, mily büszkévé teszi ez az illetőt.

De nem csak büszkévé teszi ez az illetőt, de serkentőleg is hat rá, hogy jövőben még kiválóbb állatanyaggal lépjen az ítélkező zsüri elé. A másik, aki érdemtelen volt a kitüntetésre pedig némiképp röstelli az elmaradottságát és azért erősen elhatározza magában, hogy ő sem marad hátra, hanem igyekezni fog jó fajokat beszerezni, hogy jövőben versenyképes legyen. Ime, így szül a nemes versengés végeredményében nagyhasznu dolgot: egy ország állatanyagának megjavulását és érték-növekedését.

Ép így vagyunk a választói joggal is. Akik bírták ezt a jogot, — azokat a jog gyakorlása büszkévé tette, akik nem bírták, igyekeztek azt elérni, vagyis azoknak a kelleknek hirtokába igyekeztek jutni, amelyeket a törvény előírt, hogy a választójogot megkaphassák, s így vagyonosodásukat, művelődésüket fokozták. Ez is a nemes versengés egy neme volt. Eredményében szintén haszonnal járt. Az általános választójog ezt a versengést némiképp megszünteti. És azért tartottam nagyon sokaknak felfogásával ellentétben a pluralitást jónak.

Az egyenlő választójog ez az, a mitől félünk kell, a mi megölője lenne nemzetünknek. Ellenfeleink pedig ezt akarják keresztül vinni, mi több s a mi érthetetlen előttem hamis felfogástól vezetettve, jóhi-

szemü magyar hazafiak is mellette agitálnak és küzdenek.

Mi a teendőnk tehát nekünk édes megyém hazafias népe? . . .

A mi teendőnk: *küzdő, egyöntetű küzdelem az egyenlő választójog behozatala ellen. A mi teendőnk egy oly választó törvény megalkotása és életbe léptetése, mely a magyar nemzet supremáciáját e földön biztosítja.*

A spártai nők, ha férjük vagy fiuk háboruba készültek, e szavakkal adták át a pajzsot: *»Vagy ezzel, vagy ezen!«* — Vagy ezzel győzz, vagy ezen hozzanak haza holtan — így értették ők. Mi is e jelszóval menjünk a bekövetkezendő küzdelemben: *»vagy ezzel, vagy ezen.«* És akkor, — ha bátran együtt egy szívvel lélekkel küzdünk, akkor majd

A világ bámul, mert csodát lát
— E földön csoda még most is terem —
Köny nem hull, vér nem patakzik; s még is
Mienk lesz a lesz a legszentebb győzelem.

M. Radich Jolán.

— **A bács megyei főispáni állás betöltése** körül az utóbbi napokban olyan hírek kerültek forgalomba a lapokban, melyek minden tényleges alapot nélkülöznek. Ertesülésünk szerint illetékes helyen ezt a kérdést csak később a politikai helyzet teljes kialakulása után oldják meg.

— **A bajai főispáni állás betöltését** illetőleg a megyebeli és fővárosi lapok által közölt hírek valótlanok. A kormánynak még nem volt alkalma ezzel a kérdéssel foglalkozhatni. Ezügyben azonban ha a jelek nem csalnak, vasárnap Baján komoly tanácskozások lesznek.

— **A bács megyei 67-es párt értekezletéről** sokat írnak a fővárosi és megyei lapok. Mondanunk se kell, hogy ezek a hírek alaptalanok, mert a 67-es párt semmiféle értekezletet nem tartott s így a főispáni állás betöltésével nem is foglalkozhatott.

Mihálovits Endre plébános jubileuma.

— Saját tudósítónktól. —

Temerin, 1910. január 26.

Mihálovits Endre plébánosunk az elmúlt évben érte meg születésének 50 ik és áldozárságának 25-ik évfordulóját.

Ezt az alkalmat megragadta a község apraja-nagyja, hogy ősz lelképásztora iránti ragaszkodásának ünnepi formában kifejezést adjon. Temerin községe lelképásztorát minden arravaló alkalommal ünnepli.

Mihálovits Endre plébános egyéniségének varázsereje az, amely ilyen fény és ünnep kifejtésére képesíti a híveket. Hosszúra nyúlt ez az ünnep, mert állépett az egyik esztendőből a másikba. Még 1909 november 29-én kezdődött, amikor Mihálovits névnapjának előestéjén a tiszt. iskolánövérk rendeztek gyermekünnepélyt nemcsak a névnap, de a születésnap és a 25 éves papsági jubileum alkalmából is. Másnap a község előjárósága és intelligenciája fedezte ki hódolatát a hármass ünnep alkalmából. De a község nagyközönsége evvel nem elégedett meg. Addig forrongott, addig mozgolódott, míg ebben az évben azután teljesen megérlelte az eszmét, hogy Mihálovitsot meg kell ünnepelni fényesen, lelkesen, igazán és őszintén, minél nagyobb méretű ünnepség keretében.

A kath. népszövetség kebeléből, amelynek mintegy 600 tagja van Temerinben, indult ki a mozgalom, amely mozgalomhoz csatlakozott a Gazdakör s ketten együttesen olyan ünnepet rendeztek, amilyent fontosabb már jellemeztem. Január hó 26-án délelőtt a testületek tiszteltek az ünnepelt lakásán, amidőn is Léh Fülöp tanító mondott hatásos üdvözlő beszédet a hitelszövet-

kezel nevében. Estére állapított meg az ünnepi program. 5 órákor mozsarak durrogása hirdette, hogy a gyülekezés a Kovács-féle nagyvendéglőben kezdetét vette.

Mivel az ünnep a népszövetség farsangi báljával kapcsolatosan rendeztetett, 30 filléres belépti jegyekkel történt a gyülekezés. Már 6 órákor annyian tolongtak a nagyvendéglő összes termeiben, hogy helyet sem lehetett szorítani. Hat óra után fáklyásmenet nyult el a nagyvendéglőtől egészen a plébániáig. A szállások lakói is kibujtak téli otthonukból s igen sokan gyalog bandukoltak be, hogy az ünneplő közönség nagyságát növeljék.

Midőn a menet megérkezett a plébániára, amelyben, hogy sokat ne mondjak, mintegy 3000 ember vett részt, a gazdakör nevében Varga János gazdaköri elnök üdvözölte a lelképásztort. Utána a temerini Iparos Dalárda »Fölköszöntő« éneket énekelt. Erre Kovács Ferenc a község lakóinak nevében üdvözölte Mihálovitsot. Kovács egyszerű polgárember letére olyan talpraesett, költői lendületű és szép hasonlatokban bővelkedő beszédet mondott, hogy bármely gyakorlott szónoknak becsületére válna.

Az elhangzott üdvözlő beszédekre Mihálovits plébános válaszolt a nála megszokott szónoki hévvel és lendülettel. Különösen hangoztatta annak a szeretetnek viszonzását, amely iránta a lakosok részéről mint mindig, a mai napon is, de a legfényesebben megnyilvánult.

A díszmenet ezután visszavonult kiinduló helyére. Ami most következett, az megható volt. A hallgatók, akik szorongva úgy álltak az összes termekben, hogy egy gombostűt leejteni lehetetlen lett volna, s akik között maga az ünneplő és a szereplők alig juthattak a pódium elé — mely megilletődéssel hallgatta a tulajdonképeni ünnepi műsor első darabját. A himnuszt énekelte az iparos dalárda a Buzás-féle fuvózenekar keretében. Ezután Kovács Katalin szavalta *Szülők József* »Mit kérek én« című költeményét hatással. »Magyarok imája; énekelte a dalárda. »Az ezüstmisés áldozó«, szavalta Bujdosó Mária, nagy lelkesedést kelte. Ezután a szózatra zendített az énekkar és a zene. Ünnepi óda, szavalta a szerző: Kovács Antal, mély hatást kelte. A szavaltat után Benedek Mártika és Volpert Irénke egy rózsacsokrot nyújtottak át a szeretett lelki pásztornak. Hódolati szó; mondta Mező Ferenc hitközségi gondnok.

Ezek alatt Mihálovits plébánosunknak bizony kicsordult a könye. Végezetül azután föllálat az emelvényre és olyan beszédet mondott, hogy a közönség sűrű éljenzései alig szüneteltek. Mindenekre reflektálván, elmondotta, hogy bármily körülmények közé jussan, hivat mindenkor cénak tekinti, akikért élnie legszentebb kötelességének ismeri, s legboldogabbnak érzi magát a megpróbáltatások, a szenvedések közepett is, ha tudja, hogy szenvedései híveinek üdvére válnak. Hogy szenvedései voltak, mint az ünnepi költő mondotta, az igaz, de sohsem nehezedtek azok nagy súlylyal lelkére, mert híveinek ragaszkodása rajongása mindenkor megkönnyítette azok viselését.

Az ünnepet a dalárda éneke zárta be, amely után táncra perdültek az ünneplők. Azaz, hogy csak perdültek volna, mert nem fértek be a táncterembe, sőt még a többi terem is oly szűkeknek bizonyultak, hogy a publikum egyrésze a katolikus kör helyiségében, és más vendéglőkben volt kénytelen az ünnepet folytatni a kivilágos-kivirradtig. 30 filléres belépti díjából 353 K. volt a bál bevétel, amelynek tiszta jövedelmét Szabó István káplán, akit az egész ünnepség rendezéseért, illetve vezetéseért nagy elismerés illet, a központnak fog beküldeni. K. A.

Bácskaiak viszontagsági Amerikában.

New-York, 1901. jan. 12-én.

Bácskai véreinknek Amerikában való viszontagságairól eme újabb Ellis Islandi hírek számolnak be:

Tiszakálmánfalváról érkezett ide Schneider Erzsébet, 16 éves Margit és 14 éves Magda lányával, hogy férjéhez, Schneider Fülöphöz utazzon St. Louisba, ki ott a S. 12-ik utca 1614. sz. alatt lakik. Megérkezése alkalmával Schneider Erzsébet valamely betegséggel a kórházba került, minélfogva leányainak Ellis Islandon kell várakozni, míg anyjuk a kórházból kikerül. Apjukat a hatóság értesítette a dologról.

A 22 éves Papp Sándor Ószivárcról érkezett de, hogy barátjához, Nagy Antalhoz utazzon, Chicagoba, ki ott a Halsted S. 1345. sz. a. lakik. Vaamely idült, de nem veszélyes szembaj miatt

tartották vissza az orvosok, de a vizsgáló bíróság mellőzte a bizonyítványt és megengedte Nagy Antalnak a továbbutazást.

Négy gyermekével érkezett ide *Futtakról* a 33 éves Milanov Róza, azon szándékkal, hogy férjéhez, Milanov Istvánhoz utazzon, Box 13, Burnhamba, Pa. Ellis Islandra érkezésük alkalmával a 7 éves Katalin megbetegült, minélfogva kórházba kellett szállítani. Az apát az esetről értesítették. A családnak Ellis Islandon kell várakozni, míg a kis Katalin felgyógyul.

Bajmokról érkezett ide a 41 éves Nuspl Gáspár, hogy nejéhez, Nuspl Máriához utazzon New-Yorkba, ki itt a nővérénél férj. Neuheimer Andrásnének lakik, az E. 18-ik utca 532. szám alatt. Nuspl Gáspár idegbaj következtében béna és bot segítségével is alig bír járni, minélfogva a vizsgáló bíróság visszatartotta és csak azon esetben bocsátja ki, ha neje és sógora képesek bondot adni érte.

Paripásról érkezett ide özv. Keller Apollonia 16 éves Ferenc fiával és 8 éves Magdolna lányával, hogy barátjához, Flesch Ádámhoz utazzon Trentonba, ki ott a Zegard St. 640 szám alatt lakik. A vizsgáló bíróság visszatartotta és megidézte Flesch Ádámot, ki az özvegyet a kijövetelre készítette, de a család aligha nyerbocsátás mert az Egyesült Államokban semmiféle rokonokkal nem bírnak és a vizsgáló bíróság attól tart, hogy az államnak terhére fognak válni.

Boróczról jött ide a 30 éves Masinka Éva három apró gyermekével, hogy férjéhez Mosinka Józsefhez utazzon Trentonba, ki ott az Ashvay St. 257. szám alatt lakik. Utközben a 10 éves Erzszi megbetegedett minélfogva megérkezésük alkalmával kórházba kellett szállítani. A család többi tagjának Ellis Islandon kell várakozni, míg a gyermek felgyógyul.

H I R E K.

Egyedül.

L. A.-nak.

*Száll, suhan a homály, hallik iramlása.
Éj. Alélt a róna. Szíve alig ver.
Sápiroz a tarló kalászfőt. Hiába.
Kazalban a kalász magvas terhivel.
Csend. Tikkad a tücsök, halk a csirpelése.
Neszeli a földünk a világ dalát,
Halk ütemből olvad sóhajos zenébe
S ringó édes álom reng a légen át.*

*Csak én vagyok ébren. Jelszavak zajából
Hozzad menekültem, fenkölt Földanyám,
Akit ölel-csókól ezer csillag-tábor.
Szüzi szerelemben forró éjszakákon.
Künn a torlaszokon dacos dühöm öklelt.
S feledém a szelíd szerelem szavát,
Vad, szilaj szememben csillanó gyönyörrel
Feledém a rózsám csókos ajakát.*

*Véres torlaszok közt künn hagyám rossz lelkem,
Én kebledre vágyó, kóbor trubadur
S míg e földettartó szerelemre lettem,
Babámat siratja lantomon a húr . . .*

Molter Károly.

Aki fél a házasságtól.

— Valaki nagyon izgatottan rángatja a csengetőt; édes férjem, nézz ki! Kiss Pál nyugodtan indul a kapu felé, szó nélkül nyitja; megrémült arccal áll előtte szomszédja, Varga János.
— Beszéljen hát, mi történt? Talán megint baja volt az asszonnyal?
— Dehogyan volt, dehogyan volt! Sokkal nagyobb baj történt.
— Mi történt? Beszéljen már!
— A . . . a . . . kisasszony! . . .
— Talán bizony a leánya ajult el?
— Dehogyan ajult! Dehogyan ajult, jól érzi az magát, hanem inkább a Bella kisasszony nincs egészen jól!

— Micsoda? Az én leányom? Hát mi történt? Hol van?

— Azt bizony odavitték a mentők a . . . hogyis mondjam . . . az izébe . . .

— Micsoda izébe? Talán a villamos gázolta el?

— Dehogyan gázolta el. Inkább ő maga szaladt neki a . . .

— A villamosnak?

— Dehogyan! Ha jól tudom, a . . . Dunának.

— Járatosabb vagy édes férjem, ily dolgokban, nézz utána leányunknak.

Mialatt Kiss Pál illő öltözetbe vágja magát, felesége visszadől a pamlagra s tovább pihen.

— Szegény Bellánk! — sóhajt fel Kissné — bár odaadtuk volna azelőtt tizenöt évvel Janinak. Igaz, hogy szerény viszonyok közt élő hivatalnok de mindig megbecsülte magát, megbecsülte volna Bellát is. Azóta bizony hátrafelé változtak a mi viszonyaink. Kérő felénk se nézett, pedig hát odaadtuk volna egy még szerényebb viszonyok között élő, becsületes embernek. De ilyen a sors. Szegény leány kissé megvénült s igaz, ami igaz, nem is volt valami szép sohase.

Nem az anyjára ütött.
Kiss ur felkészülődik, siet a rendőrkapitányságra. Itt kapta a tényeknek megfelelő következő felvilágosítást:

»Délután három és négy óra között egy harmincöt évesnek látszó hölgy a lánchidról a Dunába vetette magát; a járó-kelők közül egy bátor uriember vált ki, utána vetette magát s még mielőtt mentőcsolnakokkal közeledtek volna, sikerült az öngyilkosjelölt hölgyet megragadni s saját élete kockázatásával a partra vonszolni. A hölgyet a mentők a kórházba szállították; a bátor életmentő pedig neve bementése nélkül eltűnt a tömeg között. A mentők jelentése szerint a hölgy minden veszélyen túl van s szülei lakásán kívánja magát ápoltatni.«

Kiss Pál ur azonnal intézkedett, hogy leányát hazaszállíttassa s a kényelmes mama ápolására bizza. Eközben mindig azon tündődött, hogy tudhatná meg, ki volt az a bátor ember, ki saját élete kockázatásával menté meg Belláját? A mama is ráért a pamtagon heverészve, egy életrevaló gondolatot törni a fejét.

— Jó férjem, ne légy már olyan tétlen! Kötelességszerűen fel kell kutatni az illető uriembert, ki leányunkat a biztos halál torkából kiragadta s visszaadta nekünk; illő jutalomban is kellene őt részesíteni.

— Igazad van drága feleségem csak pihend ki magad; tudom hogy belefáradtál az ápolásba; bizzál bennem ki fogom kutatni a bátor életmentőt; te csak téj nyugodni.

Kiss Pál jó borralalót kínált szomszédjának Vargának, ki éjt nappallá téve, csakugyan feltalálta a derék uriembert, kit azután illendő módon megbiztatásához híven, meghívott a boldog családhhoz, biztosítván őt előre is a szívélyes fogadtatásról . . .

— Csengettek, Palim, nyiss ajtót!

— Murányi Béla kir. adóárnok vagyok.

— Kimondhatatlanul örülünk, hogy uraságodat körünkben szemtől-szemben. Fogadj forró hálánkat, amiért egyetlen leányunkat, ki egy meg gondolatlanul pillanatban elakarta dobni magától az életet, a halál torkából kiragadta. Teljes életünkben lekötöztetjjei maradunk uraságodnak.

— S hogy nemcsak szóval fejezzük ki Murányi ur hőstetteért hálánkat, — szől kissé fel-emelkedve kényelmes helyzetéből Kissné — ime készek vagyunk jutalmul leányunknak kezét felajánlani, Bella odaadó, hű és engedelmes neje lesz.

— Szívem mélyéből köszönöm hálálkodásukat, azonban kénytelen vagyok kijelenteni, hogy bármily nagybecsüllik életmentő bátorságomat, — ahhoz még sincs elég bátorságom, hogy leányukat . . . feleségemmé tegyen!

Pax.

Lapunk vezére, Latinovits Pál ny. főispán e héten 4 napig Budapesten tartózkodott, mely alkalommal, természetű gazdasági ügyekben járt el az egyes miniszteriumokban.

Ebéd báró Vojnits István és Latinovits Pál tiszteletére. A Bajai Takarékpénztár e hó 6-án tartja rendes évi közgyűlését *Latinovits Pál* ny. főispán, lapuuk vezére elnöklésével. A közgyűlésen, mint részvényes, jelen volt báró *Vojnits István* főrendiházi tag is. *Ertl István* bajai nagybirtokos ez alkalommal báró *Vojnits István* és *Latinovits István* tiszteletére ebédet ad, melyre a bajai társadalom vezetői közül többen, ezek közt *Szutrély Lipót* takarékp. vezérigazgató is hivatalosak.

A miniszter köszönete. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a zombori magyar jótékony nőegyletnek, a mely 1882. év óta, évenként több szegénysorsu mindennapi tanköteles gyermeket látott el a tél idejére meleg ruházattal mintegy 30.000 korona értékben, s a folyó évben is 150 tanuló ruházott fel 1400 korona értékben.

A topolyai kerület esperesévé az érsek *Schadl Ignác* kossuthfalvi plébános nevezte ki, a lemondott *Balassa Endre* helyébe.

Ügyvédi iroda ismételt megnyitása. Dr. *Rajcsich László* apatini ügyvéd irodáját, mely hosszabb ideig szünetelt, újból megnyitotta.

Káplánok áthelyezése. Az érsek *Dupp Bálint* palánkai és *Mayer Lőrincz* bácsordasi káplánokat kölcsönösen áthelyezte.

Tánítóválasztás Kunbaján. Kunbaján az üresedésbe jött egy tanítói állást *Kern Istvánnak* töltették be.

Aljegyzőválasztás Tiszaistvánfalván Tiszaistvánfalván a napokban *Balassa Antal* segédjegyzővé választották.

Az ószivácsi jegyzői hivatal vezetését — mint levelezőnk írja — január 29-én vette át dr. *Bikár Nenád*, az új jegyző. A hivatalos átadást *Verner Hugó* tb. főszolgabíró eszközölte.

A nádaljai községi iskolánál működő *Milutinovits Dusán* tanítót a közokt. miniszter állásában megerősítette.

Községi választások Magyarokán. Január 29-én részleges községi tisztviselőválasztás volt Magyarokán. Közgyűmmá heves közdelem után *Körmöczy László* választották meg 50 szav. Ellenfelei voltak *Tukács Fábán*, aki 47, s *Beszédes György*, aki még 38 szavazatot kapott. Irodatisztek lettek: *Latzkovits Ervin*, *Varju József* és *Ádámkovits János*. Irokok: *Vadász József* és *Bicskey Mihály*. A választást ifj. *Vojnits István* példás törvény szellemben vezette.

Községi választás Palánkán. Palánkán közgyűmmá *Dickmann Ferencet* választották meg.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügy-miniszter jóváhagyta az *újszivácsi tűzoltótestület*, a *szenttamási jótékony temetkezési egyesület*, a *csoplyai kath. olvasókör*, a *szenttamási függetlenség magyar olvasókör* és a *Gádori Népkör* alapszabályait.

Géperőre berendezett asztalosműhely. *Drobina Mihály* szivácsi asztalosmester — mint levelezőnk írja — géperőre berendezett asztalosműhelyt rendezett be. *Drobina* több évig Amerikában volt, ahol a mai viszonyoknak megfelelő asztalosipar minden részét tanulmányozta.

Gyógyszertáreladás. *Steiner János* bácsalmási gyógytárát megvette *Meczger Ede* szentesi gyógyszerész.

Zombori esküdtek. A zombori kir. törvénytársaknál a folyó év február havának 14—28-ik napjáiig bezárólag tartandó esküdtársi főtárgyalásokhoz kisorsoltattak. Rendes esküdtek: *Matusek Béla* virágkészítő, *Karcher Károly* p. ü. szám-tiszt, *Lukits Szvetozár* hűtélajdonos, *Gromilovits Antal* korcsmáros, *Kende Ignác* mérnök, dr. *Lalossevits János* ügyvéd, *Lajos István* szatócs, *Grujics Vladimir* kereskedő, *Gubicza György* cipész, *Roheim Zsigmond* földbirtokos, *Siskovits Illés* szatócs, *Raits Milán* mészáros, *Ehrlich József* bádogos, *Csuvárdits György* szabó, *Kulity Máttyás* borbély, *Böröcz Mihály* mérnök, *Engel Mór* kereskedő, *Gajin Vászta* mészáros, *Forkly Kálmán* irnok, *Kalmár Pál* földmives, *Schlieszer Sándor* kereskedő, *Müller Gyula* szabó, *Goldstein Albert* kereskedő, *Gräff Vince* asztalos, *Engusz Sándor* építész, *Hanczmann Ignác* korcsmáros, *Harmuth József* szatócs, *Grehoja Ernő* szijgyártó, *Strangarits Mihály* építész. Helyettes esküdtek: *Koczkar Ernő* vár. gazd. intéző, *Mayer Károly* keses, *Dalyceev Dusán* szatócs, *Bukta Gábor* adótiszt, *Angyal János* építész, *Ádám Gyula* pék, *Henneberg Sándor* ügyvéd, *Benya Antal* korcsmáros, *Bocsa Máttyás* korcsmáros, *Lindtner István* kereskedő.

A Dmke zentai fiókja a napokban alakult meg. A tisztikart ekként választották meg: *Ügyvezető* elnök *Sztrilich Béla* főszolgabíró; *Ügyvezető* titkár dr. *Teley István* főgimnáziumi tanár, *Ügyész* dr. *Salamon Imre*, *pénztárnok* *Kovács János* takarékpénztári vezérigazgató; *ellenőr* *Gyetvay Géza* takarékpénztári titkár, *jegyzők* dr. *Széchenyi István*, *Vig Lajos*, *Politzer Leó*, *Novoszel Andor*. *Elnökök* dr. *Lovászy Andor*, *Szárits Géza*, dr. *Zákó István*, dr. *Matsik Szilárd*, *Szücs Lajos*. *Heiszler Gy.* *Ferenc*, dr. *Huszágh Nándor*, *Gózon István*, dr. *Tripolszky Aladár*, *Kovács László*, *Schweiger Herman*. *Elnökök*: dr. *Lovászy Andorné*, *Bercenczey Domokosné*, dr. *Hável Józsefné*, *Malonyay Béláné*, *Sztrilich Béláné*, *Kovács Jánosné*, *Szűts Lajosné*. *Alelnökök*: *Dobos Antal*, dr. *Kopp István*, *Malonyay Béla*, *Pollák Ignác*, *Mohácsi Pál*, *Vajda Ottó*, dr. *Hável József*, *Bercenczey Domokos*, *Novoszel János*, *Szabó Sándor*, ifj. *Jedlicska István*, *Ördög Donát*, *Bruckner Gyula*, *Fekete Géza*, dr. *Flesch Miksa*. *Alelnökök*: *Bakody Mártonné*, *Gróf Józsefné*, *Hortágy Dezsőné*, *Hirschfeld Ferencné*, *Novoszel Jánosné*, *Róser Józsefné*. *Választmány*: *Bakody Márton*, dr. *Brichta Nándor*,

Csincsák Endre, Fuchs Antal, Frank József, Fodor Hugó, Gróf József, Glücksthal Andor dr., Hirschfeld Ferenc, Harsányi János, Harsányi Lajos, Hacker Kálmán, dr. Halmos Béla, Jovánovits Vojtszláv, Keceli M. Balázs, Katona István, dr. Löbl Nándor, Loewel János, Lengyel József, dr. Méri Sándor, Mészáros Lajos, Mezei Mihály, Miksa Antal, Pollák Miksa, Pala Ferenc, Puskás Ferenc, Róser József, dr. Rothmann Árpád, Szommer Géza, Szupits Márton, Schwarcz Lajos, Szőke Dezső, Veress Árpád, Hirschl Herman, Frankl Henrik, Hack Jenő, Forray Ferenc, Solti Béla, Schmidt Fülöp, Orbán Károly. Női választmány: Bellér Irén, Jedlicska Irén, Kovács Jánosné, Lapping Ferencné, Lengyel Józsefné, Mezei Mihályné, Novoszel Andorné, Politzer Leoné, Róth Adolfné, Rozgonyi Istvánné, Szupits Mártonné, Szupits Józsefné, özv. Beckné Fischer Berta, Szövényiné Lux Irma, Ellinger Amália, Lengyel Mária.

Házasságok. *Horvátovits* Iván vállalati főmérnök január 29-én szombaton déli 12 órakor tartotta esküvőjét Budapesten a belvárosi plebánia templomban *Mennyey* Margit kisasszonnyal, *Mennyey* László kuriai bíró leányával. A hatalmas méretű templom ez alkalommal szintűl telt meg a fővárosi előkelő körökhöz tartozó közönséggel, melynek soraiban a bácskaiakat is nagyszámban láttuk. Az esketést dr. *Kohl* Medárd püspök, *Bakács* belvárosi plebános és többek segédletével végezte. A főpap magasan szárnyaló vallásbölcséleti eszméktől telített gyönyörű, szívreható beszéd kíséretében áldotta meg a frigyet. Esküvő után a menyasszony szülei fényes terítékű ebédet adtak. *Horvátovits* Sztipót, a völgyény édesatyját, a zombori Elefánt-szálloda derék tulajdonosát a megye minden részéből tömegesen üdvözölték ezen alkalomból.

Dr. Prakatúr Tamás január 29-én tartotta esküvőjét *Husvéth* Mariska kisasszonnyal Zomborban.

Koncskó Zoltán vukovári gazd. intéző közgazdasági író e hó 6-án tarja esküvőjét Palánkán *Zsigmond* Irma kisasszonnyal.

Jedlicska István boldogasszonyfalvi postamester e hó 5-én tartja esküvőjét *Bock* Mariska kisasszonnyal.

Pirithy Mátyás szentesi szalodatulajdonos eljegyezte *Halász* Hermin kisasszonyt Kulán.

Sponár József sternbergi (Morvaország) szaktanító e hó 5-én veszi feleségül *Stefán* Mikikét Apatinban.

Ifj. *Sárközy* Sándor Csurogról eljegyezte *Brachtl* Matildot Temerinből.

Sárközy Kálmán Zsabyáról eljegyezte *Madaczky* Etelt.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk *Hoffmann Mihály* özvegye 30 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

A Bácsszenttamási polgári olvasókör január 23-án tartotta az évi rendes tisztújító közgyűlését, melyen elnökül Szegi Gergelyt, alelnökül Briják Györgyöt, jegyzőül Rapp Józsefet, pénztárnokul Ágostony Vincét, könyvtárnokul Kiss Jánost választották meg egyhangulag. A választmány tagjai: Kovács Ferenc (Dóra), Szép Ferenc, Pelle János, Labány József, Brasnyó Sándor, Bernchard Vilmos, Szegi István idb., Paska Pál, Dudás Béni, Czenczi Pál, Számvizsgálók lettek: Rajda Péter, Bicskei Gábor és Nagy István.

Halálozások.

A Fernbach-család gyászja. A megye egyik legelőkelőbb családját, a kiterjedt Fernbach-családot súlyos csapás érte. Özv. apatini *Fernbach* Bálintné, *Fernbach* Károly volt főispán édesanyja e hó 31-én 74 éves korában meghalt. A köztisztviselőben állott, nemeslelkű urnót február 2-án temették el impozáns gyászpompával, a társadalom minden osztályához tartozó ezernyi tömeg jelenlétében. A temetésen minden hatóság, testület és egylet képviselve volt. A család emegyásjelentést adta ki:

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó anyánk, nagyanyánk, dédanyánk, anyósunk és nagysőszünk, özv. apatini *Fernbach* Bálintné, szül. Will Anna f. évi január hó 31-én, hétfőn est 8 órakor, rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után, 74 éves korában csendesen elszenderült. A megboldogult hült tetemeit szerdán, február hó 2-án déli 12 órakor fogják Zomborban, a gyászaháznál a róm. kath. egyház szertartása szerint beszentelni és Apatinba szállítva, ott újabb beszentelés után az alsó temetőben levő családi sírboltban, délután 3 órakor örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent miseáldozat a zombori róm. kath. plebánia-templomban csütörtökön, folyó évi február hó 3-án, reggeli 9 órakor fogják a Mindenhatóknak bemutatni. Zombor, 1910. évi január hó 31-én. Áldás poraira! *Fernbach* Erzsébet, *Fernbach* József, özv. *Gertinger* Pálné szül. *Fernbach* Anna, *Fernbach* Károly, *Flatt* Viktorné született *Fernbach* Angela, *Fernbach* Bálint, *Fernbach* János, *Pilaszanovits*

Józsefné, Fernbach Róza, *Fernbach* Zsuzsa gyermekei, *Matkovits* Béláné szül. *Fernbach* Erzsébet, *Falcione* Árpádné szül. *Fernbach* Irén, *Fernbach* Bálint, *László*, *József*, *Márta*, *Nóra*, *Károly*, *Flatt* Anna, *Karola*, *Erzsébet*, *Pilaszanovits* József, *Jolán* és *Irén*, unokái. *Falcione* Árpád dédunokája. Özv. *Fernbach* Antalné született *Fernbach* Anna, *Fernbach* Józsefné szül. *Huber* Aranka, *Fernbach* Károlyné szül. *Karácson* Dóra, *Fernbach* Jánosné szül. *Lelbach* Mária, menyei. *Flatt* Viktor, *Pilaszovits* József, vejei. *Matkovits* Béla, *Falcione* Árpád, unokavejei.

Kováchich Borbála urnó, *Kovichich* Antal ny. bácsalmási járásbíró nővére január 28-án 81 éves korában meghalt. Harmadnap temették el nagy részvét mellett. Előkelő s kiterjedt család gyászolja.

Dr. Stein Adolf 49 éves korában meghalt Adán. Jólelkű, a közügyekért lelkesedő férfiú volt, akit mindenki szeretet. Elhunytá széles körökben őszinte részvétet kelt.

Csihás József körtési jegyző január 27-én hosszas betegség után meghalt. Nagy részvét mellett temették el.

Moller Géza zombori gyógyszerész e hó 28-án szívzélhűdésben meghalt. Vasárnap temették el nagy részvéttel.

Végh Rezső kutyári tanító 54 éves korában január 23-án meghalt. Másnap temették el a közönség apraja-nagyja részvételével. A tanítók derék, ügybuzgó kartársat veszítenek vele.

Özv. *Bellán* Mátyásné urnót súlyos csapás érte. *Ilonka* leánya január 27-én 18 éves korában meghalt. Harmadnap temették el Dunacsében. A község és környéke tadsadalma nagy számban volt jelen a temetésen.

Dr. Mészáros Miksa bácsalmási ügyvéd 3 hetes fia a napokban meghalt.

Véresre rugdosták. Topolyán — mint levelezőnk írja — *Borucha* István, *Bognár* István, *Gulyás* József és *Becskei* János legények *Nagyellér* Ferenc társukat bosszúból úgy összevissza rugdosták, hogy súlyos belső sérüléseket szenvedett. Az eljárást megindították ellenük.

Lopás. Topolyán *Gulyás* Páltól nagyobb értékű ágyneműt loptak el. A csendőrség a tetestet *Árok* Rozália magyararkizsai nő személyében nyomozta ki.

Megégett öregasszony. Megdöbbenő szerencsétlenség színhelye volt a napokban — mint levelezőnk írja — *Bácsfeketehegy*. Özv. Nagy Józsefné nevű 78 éves öregasszony tüzet gyújtott a kályhában, miközben ruhája szikrárt fogott. A magával tehetetlen öreg nő nem tudott kellőképen védekezni s így súlyos égéseket szenvedett, hogy sebei halálosak.

Rabló álcsendőr. Egy álcsendőrt és bűntársát leplezett most le a szabadkai csendőrség. *Miskei* Cifra József és *Buza* Balázs halasi lakosok elhatározták a napokban, hogy álcsendőröknek lépnek föl és lefogják leplezni a dohánycsempészeket. Föl is biztatták Nagy Károly, *Rokolya* Pál, *Kis* Sándor, *Bekró* Vince és *Belity* István halasi lakosokat, hogy vegyenek *Tompapusztán* dohányt. Ezek vettek is 410 kilogramm dohányt *Tompán*, *Faltum* Mihály és *Kovács* Sándortól és két kocsin szállították a dohányt *Halas* felé. A Hordós tanya mellett azonban utjukat állta az éji homályban *Buza* Balázs hosszú kabátban, kemény kalapban, mellette cirok ág, fegyverül fadarabot használt. *Cimborája* *Miskei*, aki a kocsin ült, erre ijedséget színlelve, hogy csendőrökre jutnak, hajtani kezdett és közben ledobálta a dohányt a kocsirol, hogy csak ép bőrrel elmenekülhessenek. Később aztán visszament és *Buzával* együtt összeszedték a dohányt. A csendőrök a napokban elfogták az álcsendőrt és a bűntársát. *Rablás* miatt az eljárás megindult ellenük.

Miss Halton a Royal-Orfeumban. A Royal-Orfeum februári műsora igazi művészi szenzációt hoz a közönségnek: a világszerte híres és nálunk is ünnepelet operettdivának *Miss Marie Haltonnak* a vendég szereplését. A kiváló művésznő kedden lép fel először és teljesen új műsorról. A rendkívüli érdeklődéssel várt *Halton*-estély a januári műsor kipróbált erősségei: a *Zsuzsu* és a *Die G'schamige* bohózatok vonzanak minden este zsufolt házat, amely izgalmas érdeklődéssel kíséri a *Glima*-csoport szenzációs mutatványait s elkecseregett birkózó- és box-matcheiket. Az irlandi bajvivókat különben állandóan nagy sikerük folytán még egy hétre szerződtette az igazgatóság, amely februárra egész sor meglepetésszámba menő ujdonságról gondoskodott, ezek között. A világbajnok, továbbá az *Adam* és *Eva* bohózatok és 16 új elsőrangú attrakció — élén *Jenny Liliannal*, a tenger rejtelmes tündérével — biztosítanak nagy sikert.

Bácskai siketnémák szereplése. Lélelemelő szép ünnepséget tartottak nemrég a siketnémák szegedi intézetében. Amikor gazdag és

szegény egyaránt örömet szerez gyermekeinek, a szegény számandó siketnémákról sem feledkeznek meg az emberek jótékonyága. A jórészt segélyekből és könyörödományokból fenntartott intézet a nevelés-oktatáson és ellátáson kívül alig nyújthatván egyebet, évről-évre a szegedi tanítónőképező angylaszívú növendékei állítanak karácsonyfát a természet mostoha gyermekeinek: a siketnémáknak, kiket bőségesen meg is ajándékoznak. A karácsonyfa ajándékok átadása ez évben is szépen sikerült ünnepség keretében történt. Előbb a tanítónőképező növendékei énekeltek, majd *Jászai Géza* apátplebános mondott magasztaló szép beszédet. Azután *Hengert* József kiszácsi VI. osztályú siketnéma tanuló elmondta Szabolcskának "Karácsony" és *Láhm* Ádám cserenkai illetőségű VII. osztályú siketnéma tanuló *Gábor* Lajosnak "Karácsonyi vers"-ét. Mindketten igen szépen, érthetően beszéltek s sokakat könnyekre fakasztottak. Nagy elismeréssel fogadták *Szőke* Erzsike tanítónő jelöltnek meghatározó szép szavát és *Halmi* Erzsikének a növendékekhez intézett nemes gondolatoktól áthatott beszédét, melylyel a karácsonyfát és ajándékokat átadta. Az ajándékokat a növendékek nevében, *Nagygyörgy* Marcella VIII. o. tanuló köszönte meg meghatározó szavakkal. Végül még az igazgató mondott köszönetet az intézet jövevényeinek, azután ismét a tanítónőjelöltek énekeltek.

Az ünnepség befejezte után kiosztották az ajándékokat. minden gyermek kapott gyümölcsöket, cukrot, a kisebb fiúk puskát, kardot, a lányok babát, a nagyobb lányok kézimunkát, a fiúk festékes dobozokat és egyéb szebnél szebb tárgyakat. Szívet megremegető volt e gyermekek öröme s a szemlélőre is felemelő látványt nyújtott a tiszta szívű, ártatlan, de oly mélyen sujtottak igaz, ártatlan öröme.

Az ünnepség iránt a városban igen nagy volt az érdeklődés s a megleltentek teljesen betöltötték az intézet 20 méteres nagytermet.

A zombori m. kir. folyammérnöki hivatal kezelésében levő Dunaszakaszon a m.-almási és szondi part biztosítását, valamint a szondi Dunaág elzárását célzó munkálatok vannak engedélyezve illetve, vállalatba adva. E munkálat vállalat költsége 1,031.009 K 90 fillért, tesz a házilagosan végzendő földmunka pedig 29580 m³-ra rug. Befejezést nyer a szigai átvágás alatti meder szabályozása céljából megindított munka, mely kizárólag vállalati uton lesz végrehajtva. A A folyó évben még engedélyezendő munkák tervezése ezidőszertig még részben folyamatban van.

A múlt évben a következő munkálatok lettek megindítva, illetve befejezve:

1. a kisköszeg - bezdáni Dunaszakasz szabályozása: 520,318 50. korona.
2. a kandlei szakadó dunapart folytatólagos biztosítás: 290.007 korona.
3. a sirinai átvágás jobb oldali partbiztosításának kiegészítése: 341.582 38 korona.
4. Dunaszekcső község felett szakadó Duna balpart biztosítása: 157.630 korona,
5. a szigai atvágás alsó torkolata alatt keletkezett medereifajulás megszüntetése: 946.813 korona 20 f.
6. a kisköszegi zátony és legelőközti Dunaág elzárása: 66.891 korona,
7. a blazovicai átmetszésben szakadó balpart biztosítása: 38.836 korona,
8. a bezdáni parhuzammú alsó bekötésénél a mederbe nyuló régi kősarkantyú elkostrása: 200.000 korona,
9. Mohács község felső végével szemben szakadó dunapart biztosítása: 33.480 korona,
10. a bezdáni keresztgátak helyreállítása: 20.573 korona,
11. a baracscai téli menhely kotrása 71.867 korona.

MULATSÁGOK.

A bácsalmási bortermelők egylete január 22-én jól sikerült estélyt rendezett.

Az adai iparos olvasóegylet farsang utolsóelőtti napján táncsal egybekötött műkedvelői előadást rendez. *A tartalékos férj* című bohózat kerül színpadra.

A titeli szerb daloskör folyó hó 27-én, szent Száva napján a csajkás vendéglőben táncsal egybekötött hangversenyt rendezett, melyen annyian jelentek meg, hogy a termék kicsinek bizonyultak. Belépti díjából 343 korona folyt be, mely a dalkör javára fordították. A mulató közönség reggelig maradt együtt.

Gyermekbál Titelen. *Ficzinger* Péter titeli cigányprimás január 29-én d. u. 4-től este 9 óráig a »Csajkás«-vendéglőben gyermekbált rendezett, hová a szülők óvodás és iskolás gyermekeiket elvitték és örvendeztek azok mulat-

ságán. Érdekes is volt nézni a kis nebulókat, miként iparkodtak táncolni, ámde az apróbbakat a nagyobbak visszaszorították s ekkor ugyancsak volt sírás. Itt ugyan nem írhatjuk, hogy a négyest hány pár táncolta, de a kólót 3-4 csoportban táncolták az apró emberkék.

A Bezdáni Olvasókör a következő tréfás tartalmu ötleletes meghívót bocsájtotta ki:

Nagyérdemű közönség! A bezdáni olvasókörnek babérok sulya alatt roskadozó dalárdája a felett való viharos örömeiben, hogy Bezdán községe immár kiköveze és fényes világitással sötétlik bele a szuroksötét éjbe és — sőt mi több, már vasutja és közúti hidja is van — papirosan tervbe véve, de — sőt mi több, még artézikutakat is fognak furni kitűnő angol dugóhuzókkal — és így a modern városok sorába való belepottyanásunk a mámorító, édes megvalósulás szempontjából sokkal közelebb jutott, mint Makó szab. kir. város Jeruzsálem szab. kir. városhoz, elhatározta, hogy: 1910 évi február hó 7-én, saját alapja javára, mely kezdettől fogva gyászosan szomorú alapnélküliségben szenvedett, táncvigalommal összepándlizott farsangi dalestélyt rendez, a Nagy Misike s Erzsike-féle köri vendéglőben, melyre minden tisztelt című rendes adófizető Urat és Urnót becses családjával együtt meghívja a dalárda elnöksége. Belépődíj egyes számban, tekintettel a takarmány drágaságára, csupán csakis 1 korona 20 fillér. Kezdeti pontkó 8 órakor. Hej, de azért a nemes szívek felülfizetési riadó köszönettel fogadtatniás az európai sajtóban megható módon nyugtáztatnak.

— **A bulkeszi férdfalárda** február 2-án nagyszabásu estélyt rendezett, mely fényesen sikerült.

KÖZGAZDASÁG.

Állatbetegségek Bács megyében. Bács megyében a múlt héten az alábbi helyeken a következő betegségeket állapították meg:

Lépfene: Ujverbász, Palánka m.; Zenta I. és III. ker.

Veszétség: Gara, Bács, Kula, Kerény, Zenta I. ker.

Takonykór és bőrféreg: Vajsza 2 u.

Rühkór: Gara.

Sertésorbánc: Apatin, Sztapár 2 u.; Katymár t.; 7 u.; Topolya.

Sertésvész: Bácsalmás, Mélykut; Bács, Bácsordas 2 u., Hódság, Szentfülöp 8 u.; Cservenka, Kiskér; Óbecse, Szenttamás, Turja; Szépliget 2 u.; Felsőkabol; Bácsfeketehégy, Kossuthfalva, Szeghegy 3 u., Topolya; Ada t., Mohol t.; Ószivác, Órszállás; Zenta IV. ker. t.

Csalán, mint baromfiesség. A mindennapi életben a csalánokat kellemetlen égető szúrásukért felesleges gyomnak tekintik, amelyeket minden élőlény, ha utjába akad, már messziről kikerül, hogy valamiképp csak meg ne égesse magát, holott a kis csirkék felnevelésénél ezen mindenki által megvetett dudvák igen fontos szerepet játszanak, mert különösen azoknak hangyasavjuk, amelyben a csalán minden félesége igen gazdag, jó hatással birnak a fiatal baromfiak fejlődésre. Baromfiességként a csalánok a kis csibéknek már az első hétben is adhatók, forrázott és apróra vagdalt állapotban és a lány takarmányok közé keverve. Fiatal állatoknak, melyeket hizlalásra fogunk, legalább naponta egyszer adjunk csalánt is, mivel ez az emésztést igen elősegíti. Nem kevésbé fontos a csalánnak adagolása a tojóknál is, mivel ennek etetése a tojások izére igen előnyösen hat és a tojássárgát sötétebbre festi.

B. E.

A fiatal kakaskák hizlalásáról. Hizlalás alá a legjobb 4-5 hónapos kakaskákat fogni, ennél fiatalabbak kevésbé alkalmasak, mivel nehezebben fognak meghizni, mert a táplálék legnagyobb része azok testének felépítésére lesz fordítva. Igaz, hogy Franciaországban hudson és dorking keresztezéseket már 10 hetes korukban fognak hizás alá, csak hogy az ilyen fiatal állatok inkább puha és vizenyős husuk miatt lesznek felhizalva és nem azért, mert talán ezen kor felelne meg a legjobban erre célra. Itt még megjegyezzük, ha a 4-5 hónapos állatokat zsenge koruktól fogva jól tartjuk, akkor azok hizlalás nélkül is piacképesek lesznek.

B. E.

Bolgárrendszerű kertészeti telep létesítése iránt adott be kérvényt a földmivelésügyi miniszterhez dr. Balaton Gyula óbecsei főszolgabíró. Ez ügyben a miniszter a következő leiratot intézte íj. *Vojnits* István alispánhoz:

Dr. Balaton Gyula óbecsei főszolgabíró felterjesztést intézett hozzám, amelyben azt kéri,

hogy a bolgár rendszerű zöldség termelési célokra kijelölt segélyt első sorban az óbecsei járás közönsége részére engedélyezzem. Értesítse alispán ur a nevezett főszolgabíró, hogy a bolgár rendszerű kertészetnek az országban való meghonosítását kizárólag földmivesek társulása útján óhajtom akként megvalósítani, hogy a termelő földmivesek az általam öntözésre berendezett földet sajátkezüleg az általam kiszemelt telepen a bolgár rendszerű kertészethez értő zöldség kertész vezetése mellett munkálják meg. Az ily tisztán földmivesekből alakult társulások ellenőrzésem alatt bolgár módon kertészkednek, mely célra a vezetőnek ingyen engedem át használatra a telep egy részét, ellátom öntöző vízzel magvakkal és melegágyakkal oly kikötés mellett, hogy ez a vezető a társulati földmiveseket a szükséges palántákkal és szakszerű utasítással ellátni tartozik. Kötelezem továbbá az ily társulatokat arra is, hogy terményeiket az általam megjelölt piacokon az illető helyi piaci áron (a szállítási költségek hozzáadása mellett) értékecsítsék. Ily feltételek mellett hajlandó vagyok esetleg Bács-Bodrog-vármegyében is bolgár rendszerű zöldségtelepet, esetleg a szükséghez képest több telepet létesíteni, ha erre konkrét javaslat terjesztetik elő. De egyes egyéneket kik nem sajátkezüleg kertészkednek, nem segíeyezhetek. Megjegyzem különben, hogy a jelen törvényhozási felhatalmazás hiányában a fenti értelemben esetleg létesülő társulatok érdekében sem tehetnék semmit. Bpest, 1910. évi január hó 12-én. A miniszter megbízásából *Molnár* min. tanácsos.

Szerkesztői üzenetek.

Z. I. Köszönjük jóleső, megtisztelő sorait. Nagyon örvendevénk, ha hasonló értesítéssel minél gyakrabban keresne föl bennünket. A meghívásnak remélhetőleg a tavasszal eleget teszünk. Októberben ezen a helyen adtuk meg az üzenetet.

Községi előljáróság, Ada. A két számot postára tettük.

K. J., Dunagárdony. Intézkedtünk. A kért dolgot néhány nap múlva küldjük el.

J. B., Dunabölkény. Tévedésből történt.

N. P. S., Jánoshalma. A legutóbbi szám technikai okokból 1 nappal később jelent meg.

H. V., Baja. Ezt üzenjük önnek is.

R. T., Zenta. Lapunk távol áll attól a kartelszerű megállapodástól. Mi *díjtalanul* közöljük le a házassági híreket és táncvigalmi felülfizetési kimutatásokat.

Sz. M.—d. Ily esetekben nem lehet.

Navra. E hó 20-ika felé.

»Miféle elvek?» Nem használhatjuk.

R. B., Bácsalmás. Kívánsága szerint intéztük el.

W. I.—cz. Ha lehetséges, szivesen.

Id. St. M., Jánoshalma. A régi hitelesítési mérleget és sulyokat mindig lehet használni; csak hogy a most folyó időleges hitelesítések alkalmával utólag is hitelesíteni kell.

Dr. L. A., Győr. Csak 1 óra felé érkezett haza, s így elkésvé vette kézhez. Legközelebb 1 nappal előbb sziveskedjék az időt és helyet megjelölni.

Gy. B., Topolya. Még korai. Mihelyt itt lesz a kellő pillanat, nyomban intézkedünk.

Többeknek. Annak idején részletes utasítást küldünk.

Sz. Gy., Tittel. Az aktacsomó még a belügyiben van.

»A haladás jegyében.» Nem vehetjük hasznát.

Dr. Röck. Ügyét szombaton délután intézzük el.

K. A. Temerin. Az odát ezuttal technikai okokból nem adhattuk le.

H. V., Kossuthfalva. Egyik közelebbi számunkban.

NYILT-TÉR.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Herczl. rülp dr. községi orvos ur Adán hosszabb idő óta gyötrő csuzos bántalmaim ellen már híreből előnyösen ismert »Ujvidéki Városi Artézi Fürdő« vizének használatát ajánlotta. Megfogadtam orvosom tanácsát és hálával emlékezhetem meg az ujvidéki artézi jódosforrás gyógyhatásáról, mely rövid időn belül fájdalomimból kigyógyított, úgy hogy csuzomtól megszabadultam. Spontán, magam elhatározásomból indítatva éreztem

magam e sorokat közzétenni és az ujvidéki artézi fürdő csodás hatását a szenvedő emberiségnek a legmelegebben ajánlani.

Adán, 1910. február 1.

Ozilczér József
Adáról.

237/1910. kig. sz.

Pályázati hirdetmény.

Dunacséb községben üresedésbe jött és a segédjegyzői állássá átszervezés alatt álló községi

irnoki állásra

pályázatot hirdetek.

Javadalom évi 600 kor. fizetés a községből, 400 kor. állami fizetés kiegészítés és 200 kor. lakbér, mely utóbbi csak törvényhatósági jóváhagyás után fog folyósíthatni.

Határidő: 1910. évi **marcius 8.**

Az állásra csupán jegyzői vizsgált tett egyének pályázati kérvényeit fogadom el és a német nyelv tudása megkívánatik.

Palánkán, 1910. január 28-án.

Alispán ur megbízásából:

Radich Aladár,
szolgabíró.

393/1910. sz.

Hirdemény.

Bajmok község előljárósága

elektromos világítás bevezetésére

pályázatot hirdet, olyképen, hogy a pályázó az elektromos telepet és berendezéseket teljesen önköltségen építi fel és tartja üzemben, ehhez a község semmivel hozzá nem járul, a község pedig csak annyi bért fizet évente a vállalkozónak, ahány izzólámpa megvilágítását pályázónál megrendeli.

Ajánlatok legkésőbb 1910. február hó 8-ig alulírott előljáróságnál nyújtandók be, ahol időközben minden felvilágosítással szolgálnak.

Bajmok, 1910. január 26.

Előljáróság.

Felsőkabol községe.

2532/1909. kig. sz.

Artézi kutfurási hirdetmény.

Felsőkabol község képviselőtestülete egy

artézi kut furását

határozta el, sziveskedjenek ezen munkálatokkal foglalkozók ajánlatokat költségvetés és tervvel együtt 1910. évi február 28-ig alulírt előljárósághoz beküldeni.

Az előljáróság az ajánlattevőkkel szemben semmiféle kötelezettséget nem vállal, a község képviselőtestülete fogja az ajánlatokra nézve határozatát meghozni.

Felsőkabol, 1910. január 25-én.

Szaghmeiszter János
jegyző.

Acsánszky Sztéfán
2—1 bíró.

139/910. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

Dunabökény község által a Dunabökény községben 139. öisz. alatt levő

tanítói lak és két iskolai tanterem helyreállítása

céljából végzendő munka biztosítására alulírott községi előjáróság nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdet általános összegben vagy százalékos árendeménnyel ellátott ajánlatokkal.

Az építkezés a munka átadásának napjától számítandó 4 (négy) hónap alatt teljesen befejezendő.

Csak a 83000/III. B. M. sz. szabályrendelet 18. §-hoz kiadott minta szerint kiállított, 1 koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül, vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. Az ajánlat borítékának mintája ez:

»A községi előjáróságnak
Dunabökény.«

Ajánlatot a 139/910. számú versenyárgyalási hirdetésben kiírt dunabökényi tanítói lak és két iskolai tanterem helyreállítására végzendő munkálatokra.

Az ajánlat, ha nem postán, hanem közvetlenül adatik be, úgy az a hivatalos órák alatt a községi jegyzőnél, postán érkező ajánlat pedig a községi előjáróság címére, mindkét esetben **1910. évi február hó 28-ik napjának délutáni 5 órájáig** adandó be.

Ajánlattevő köteles ugyancsak az ajánlat beadására kitűzött határidőre 18100 koron 53 fillér előirányzati összeg 5%-át bányapénz fejében készpénzben, vagy az előjáróság által elfogadhatónak nyilvánított értékpapirokban a községi pénztárnál előzetesen letenni.

A készpénz után a község kamatot nem fizet, a készpénzt azonban megfelelő értékű biztosítékképes értékpapirokkal a község bármikor kicserélheti, s értékpapírok kamatszelvei pedig esedékességük időpontjában kívánatra kiadandók, ha a betét letételébe nincs. A bányapénzt az ajánlathoz csatolni nem szabad, hanem a bányapénz letételét igazoló nyugta vagy ennek hiteles másolata csatolandó az ajánlathoz.

A versenyárgyalás Dunabökény község tanácstermében 1910. évi március hó 1-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni vagyis az ajánlatok felbontatni, melyen ajánlattevők vagy igazolt képviselői jelen lehetnek.

A hirdetés, a vármegyei törvényhatósági bizottsági véghatározat, mely a munkálat elvégzésére utasítást tartalmaz, részlettervek, költségvetések, rajzok és ajánlati minta a községi jegyzői irodában mindennap délelőtt 9—11 óráig megtekinthetők, esetleg a szabályrendelet díjon meg is szerezhetők.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

Azon pályázók, kik a szóban levő ipari munkálat teljesítésére képesítéssel nem bírnak kötelesek már ajánlatukban ilyen képesítéssel bíró megbízottat megnevezni, és ennek képesítését igazolni.

A 83000/1907. III. B. M. sz. szabályrendelet 16. §. 11. és 14. pontjaiban foglalt határozmányok és rendelkezések a munkafeltételekben foglaltatnak.

Azon pályázók, akik ajánlatuk benyújtásakor alulírott hatósággal üzleti összeköttetésben még nem állottak, illeőleg itt ismeretlenek, tartoznak a szállítóképességüket és megbízhatóságukat a lakhelyük, cégük vagy vállalatuk székhelye szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara által 1 évi időtartamra és csakis a szóban levő konkrét építkezésre szóló érvényes kiállított bizonyítvánnyal igazolni, mely bizonylat az iparkamara által zárt borítékban közvetlenül ide lesz beküldendő.

A község fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között tekintet nélkül az ajánlott árakra szabadon választhasson, s így a munkálat odaitélése felett a közgyűlés fog dönteni.

Dunabökény, 1910. január hó 26-án.

Diks Lajos

jegyző.

Huf János

2-1

biró.

3456/1909. kig. sz.

Hirdetés.

Alulírott községi előjáróság közhírré teszi, hogy a múlt év dec. 27-én 293/1909. közgy. sz. határozattal a képviselő-testület elhatározta, hogy a községben több

„Norton“-féle mély kutat furat.

Ennélfogva felhivatnak mindazon vállalkozók, kik ezen munkálatot elnyerni óhajtják, miszerint részletes ajánlataikat és terveiket f. évi február 15-ig alulírott előjáróságnak nyujtsák be.

Csurog, 1910. évi január 25.

2-1

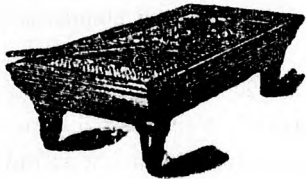
Csurog község előjárósága.

Faárverési hirdetés.

A tinójárasi puszta II. tagbirtokán levő 13⁹⁴⁵/₁₀₀₀ k. holdnyi u. n. feketemajori erdő akác fatömege, készpénzfizetés mellett, **folyó évi február hó 3-án és 4-én** a helyszínén tartandó s naponként d. e. 9 órakor kezdődő nyilvános szóbeli árverésen, tövön, kisebb részletekben el fog adatni.

Cegléd, 1910. január hó.

A kir. közalapítványi gazdasági felügyelőség.

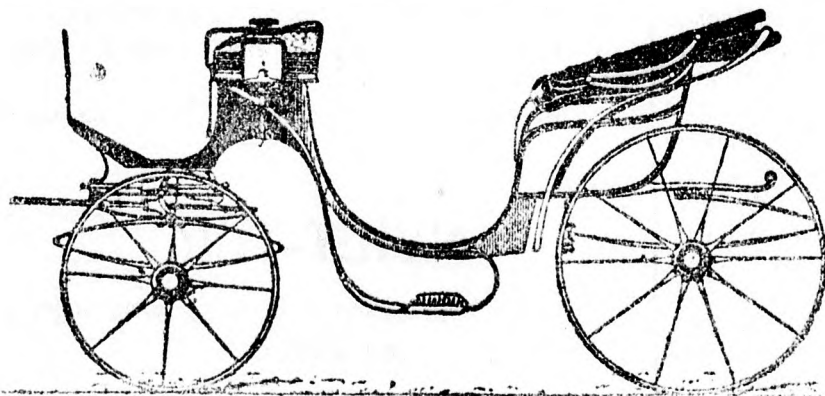

MÁRTON ISTVÁN

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

S Z E G E D,

Boldogasszony-sugárút 58. szám.

kocsigyártó és lópatkoló műhelyt

nyitottam. Vagyok bátor a t. c. közönség becses figyelmét felhívni, hogy ezelőtt Budapesten mint Bihari J. és testvére kocsigyártó cég társtulajdonosa 17 éven át önállóan működtem és készítményeink az 1896. évi országos kiállításon ki lettek tüntetve.

Az 1885. évben a Budapesti Állatorvosi főiskolában a patkolási tanfolyamot sikerrel végeztem. Továbbá különösen ajánlom saját gyártmányu gummy kerekeimet.

Mindezek előrebocsajtása azon reményre jogosít, hogy e téren úgy a szakértelem, mint kulcsinra, a legmagasabb igényeknek megfelelni képes vagyok.

Régi kocsikat ujakra becserélek.

Képes árjegyzék ingyen.

Átalakításokat jutányosan készítek.

Tokaji bortermelők társasága r.-t. Tokaj.

Ajánlja hamisítatlan, zamatos, tisztán kezelt

szamorodni és aszaborait,

melyek állami felügyelet alatt állanak.

Próbarendelésre alkalmas csoportok:

20 palack 0.7 lit. 1904. évi tokaji szomorodni bor 33.— K.

12 palack 0.5 lit. 1904. évi tokaji 2 putt. aszabor 37.20 K.

és pedig:
20 10 p. 0.7 lit. 1904. évi zam. bor }
10 p. 0.5 l. 1904. évi 2 putt. aszu „ } 47.50 K.

és pedig:
20 10 p. 0.7 lit. 1901. évi zam. bor }
10 p. 0.5 l. 1901. évi 4 putt. aszu „ } 63.— K.

Hordóban:

60 liter 1908. évi tokaji asztali bor 54.— K.

60 „ 1907. „ „ pecsenye „ 66.— K.

60 „ 1904. „ „ zam. „ 81.— K.

60 „ 1901. „ „ „ „ 126.— K.

30 „ 1904. „ „ 2 putt. aszu „ 120.— K.

30 „ 1901. „ „ 4 „ „ 150.— K.

Csomagolásért, hordóért és ládáért semmit sem számítunk fel. A megrendelő vasuti állomásáig bérmentve küldünk minden rendelést. Részletes árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Viszonteladók kedvezményben részesülnek.

Legújabb szerkezetű fordítható tekeasztalok jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. Régi tekeasztalok becserélése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart dákókat és mindenféle kávéházi felszerelések.

Rajzok és költségvetések ingyen.

BIHARI J

kocsigyártó Szabadkán.

Tisztelettel van szerencsém a t. címet értesíteni, hogy

SZABADKAN

VIII., kör., 54 szám.

alatt, közvetlen a vasut állomás mellett, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

Meghívó.**A Katymári Takarékpénztár Részvénytársaság**

1910. évi február hó 21-ik napján délelőtt 10 órakor az intézet saját helyiségében tartandja

XVIII-ik évi rendes közgyűlését,

melyre a t. c. részvényesek az alapszabályok 12-ik §-ra való hivatkozással tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.		4. Az igazgatóságból kilépett 4 igazgatósági és a 3 tagból álló felügyelő-bizottság helyeinek betöltése.
2. A tiszta nyereségről való rendelkezés.		5. Netáni indítványok.
3. A mérleg előterjesztése.		

Kelt, Katymáron, 1910. évi január hó 29-én.

A Katymári Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága.**Mérleg az 1909. év végén.**

Vagyon			Teher
Laképület	7000 —	Részvény tőke	60000 —
Óvás számlán	15 57	Tartalék alap	15000 —
Yáltók	624389 —	Külön tartalék	300 —
Jelzálog adósok	111347 36	Laképület tartalék	6300 —
Kötvény adósok	32690 94		
Hátrélékos jelzálog kamat	122 —	Betétek:	
Különféle adósok	534 50	Rendes hetét	498339 49
Bélyeg	108 64	Heti betétek	47695 04
Átmeneti kamatok			
Visszleszámitolás után	1554 29	Atmeneti kamatok:	
Pénztár készlet	22979 20	Váltók után	10563 40
		Jelzálog kölcsön után	1571 53
		Kötvény kölcsön után	458 22
		Váltó visszleszámitolás	152312 —
		Betét kamatadó	1235 60
		Hitelezőknek	111 62
		Kifizetetlen szelvények	12 —
		Nyereményáthozat 1908. évről	3500 —
		1909. évi eredmény	3342 60
	800741 50		800741 50

Kelt Katymáron, 1909. december hó 31-én.

Tóbi József s. k., könyvelő.

Till Imre s. k., igazgató.

Wunderlich János s. k., pénztárnok.

M e g h i v ó .**A Csajkáskerületi Takarékpénztár Részvénytársaság Titelen**

folyó évi február hó 9-én délelőtt 10 órakor tartja az intézet helyiségében

V-ik rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóságnak a lefolyt üzletévről való jelentése.
2. Az igazgatóság által előterjesztett zárszámadás és a nyereség hovaforítása tekintetében tett indítványa.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.
5. A megüresedett igazgatósági tagok és felügyelőbizottsági helyek betöltése.

Ama tisztelt részvényesek, kik szavazataikat a közgyűlésen gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 11. §-a értelmében a közgyűlés napját megelőzőleg 3 nappal az intézet pénztáránál, vagy a Bácsmegyei Agrártakarékpenztárnál Zomborban, vagy a Délvidéki Közgazdasági Banknál Szabadkán, vagy a Magyar Agrár és Járadékbanknál Budapesten elismervény ellenében letenni, mely elismervény belépő jegyül fog szolgálni.

A bácsalmási járás főszolgabirójától.

394. szám/kig. 1910.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye bácsalmási járásának székhelyén, **Bácsalmás** községben, lemondás folytán üresedésben levő

községi II-od orvosi állásra

pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni akaró orvostudorokat, hogy az 1908: XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előírt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeket hozzám **folyó évi március hó 1-ig** adják be.

Ezen állás javadalmazása a következő:

1. Kézpénzfizetés évi 1400 korona.
2. Az 1908: XXXVIII. t.-c. rendelkezései értelmében megállapítandó lakbér, rendelési, látogatási és műtétidija, valamint a távolsági díj.

3. A szülőbeli, illetőleg kültelki vagyontalan betegek látogatásaiért a községi szabályrendelet értelmében vagy a községi közpénztárból fizetendő 200 korona fuvarátalány, vagy a község által kiszolgáltatandó fuvar természetben.

Az állással járó hatásköre a jelenleg jóváhagyás alatt álló községi szabályrendelet intézkedései körvonalazzák.

A választás határnapjának kitűzése iránt utólag fogok intézkedni.

Bácsalmás, 1910. évi január hó 21-én.

Koller Oszkár

főszolgabíró.

2-2

A bácsalmási járás főszolgabirójától.

456. szám/kig. 1910.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye bácsalmási járásához tartozó Tatabáza és Mátészalka községekből álló, **Tatabáza** székhellyel alakított közegészségügyi körben a

kőrorvosi állásra

ezen pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni akaró orvostudorokat, hogy az 1908: XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előírt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló, bizonyítványaikkal felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi március hó 1-ig** adják be.

Ezen állás javadalmazása a következő:

1. Kézpénzfizetés évi 1600 korona.
2. Az 1908: XXXVIII. t.-c. rendelkezései értelmében megállapítandó lakbér, rendelési, látogatási és műtétidij, valamint távolsági díj.

Tartozik a kőrorvos Mátészalka községet henteként egyszer látogatni, mely alkalommal a község ingyen kocsit bocsát rendelkezésére.

Tartozik a községek által vagyontalanoknak és fizetésekteleneknek igazoltakat ingyen gyógykezeltetni és az 1908: XXXVIII. t.-c. 9. §-ában felsorolt teendőiket ellátni.

Köteles kézigyógytár jogáért folyamodni és ezt működése tartalmáig fentartani.

A választás határnapjának kitűzése iránt utólag fogok intézkedni.

Bácsalmás, 1910. január 22-én.

Koller Oszkár

főszolgabíró.

2-2

Szám: 221/1910.

Pályázat.

Járásomhoz tartozó 10.000 lakossal bíró **Csurog** községben III-ik

községi bábai állás

rendszeresített és erre pályázatot hirdetek Javadalmazás:

1. Évi 240 korona fizetés.
2. Minden egyes születésnél való segédkezésért nappal 1, éjjel 2 korona.
3. Szülés után minden látogatásért és az új szülött füresztetéseért 50 fillér.
4. Befecskendezésért és allóvelésért 50 fillér.

5. Magassért (maszás) 50 fillér.
Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen szerkesztett kérvényüket hozzám **folyó évi március hó 1-ig** annál inkább nyújtsák be, mert későbbben érkező kérvényeket figyelembe nem fogom venni.

Zsabya, 1910. évi január hó 16-án.

Dr. Széchényi Tamás

2-2

főszolgabíró.

Sajkásszentiván község.

75/1910. sz.

Kutfurási hirdetmény.

Sajkásszentiván község (Bács-Bodrogmegye) képviselőtestülete egy

ártézi kut furatását

határozván el, felkértenek az ezen munkálat teljesítésére vállalkozók, hogy ajánlatukat terv és műszaki költségvetés kapcsán **folyó évi február hó 29-ig** ezen község előjáróságánál nyújtsák be, a jelen hirdetmény kibocsajtása ajánlattevőkkel szemben a községet semmiféle kötelezettség nem terheli.

Sajkásszentiván, 1910. január 14.

Bene István **Milinov Koszta**
jegyző. 3-3 bíró.

Pályázat tanítói állásra.

Csurog (volt határőrvidék) község községi jellegű magyar-szerb tannyelvű elemi népiskolájánál

tanítói állás

betöltendő.

Ezen állással 1200 korona alapfizetés,

200 korona lakbér, 200 korona fűtési átalány, melyből a tanterem is fűtendő, 72 korona tisztogatási átalány, 40 korona kertálatány, 10 korona írószékalány és törvényes korpótlékból álló illetmények vannak egybekötve.

A keresztlevéllel és oklevéllel, továbbá szolgálati bizonyítványokkal, valamint a nyelvismeretet és magyar honosságot igazoló okiratokkal felszerelt kérvények **Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottságához** folyó évi február hó 20-ig terjesztendő be. A nem magyar szövegű okmányok hiteles magyar fordítása is csatolandó.

A községi iskolaszék nevében:

Tomits János,
igazgató-tanító.

2-2

Tizenegy illusztrált folyóirat

kölcsön előfizetésben **csak 30 fillér**

Kölcsön könyvtár

havi előfizetésre.

A vidék részére külön kedvező feltételek. Felvilágosítást nyújt

Első

Budapesti Családi Olvasókör
Budapest, Eötvös-u. 37.

Bácsmegye földrajza

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a tanhatóságok és kartársaim figyelmét a **Bács Bodrog vármegyei elemi népiskolák III. osztálya számára, az új utasítás alapján irt**

földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur f. évi 54794. szám alatt engedélyezett. Felhívásomat azzal teszem közzé, hogy **ez az egyetlen engedélyezett földrajz**, mit t. kartársaim segédkönyvül használhatnak. Szives jóindulatukba ajánlom sok fáradsággal és költséggel kiállított tankönyvecskémet, melylyel legelső sorban is kartársaimon, illetve tanügyünkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítású, 24 képpel van diszitve és nyomása tiszta. Egyszóval: külsőleg is a legjobb benyomást teszi a szemlélore.

Ára a térképpel együtt 60 fillér. A megrendeléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

Mezei Mihály községi tanító **Zenta.**

A magyar királyi államvasutak gépgyára vezérügynökségének képvisellete:

Guba és Fazekas, Szabadka.

Ajánlja Kühne-féle »Campbell« altalajtömörítőit, »Atom« porszívó gépeit, »Millenium« fűkaszaló és aratógépeit, »Massey Harris« legkitünőbb szerkezetű amerikai kéveköti aratógépeit.

Szénagyűjtő gépeket egészen acélból, **amerikai tárcsás boronákat, benzinmotorokat** és Geyer-féle **nyersolaj-motorokat**, kedvező felételek mellett.

Állandó gépkiállítás!

Állandó gépkiállítás!

HIVATALOS

bélyegzőket, pecsétnyomókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legju-tányosabban készít az

Első magyar ruggyanta-bélyegzőgyár és intézet:

GEDULDIGER HUGÓ
vésnök

BUDAPEST,
VI. ker., Váci-körut 17. sz.
A Bácsmegyei Gazdaszövetség szállítja.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

Bérlő: **Sárközi Béla.**

GŐZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután fél 2 órától 6-ig.

Kitűnő masszőr és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap délután kivételével használhatják.
A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

Hoffman Mihály Özvegye

== Lakásberendezési vállalata ==
SZABADKÁN.

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

KULCSÁR ÉS TÁRSA

mázoló-, fényező- és diszitési műintézet

✿ BUDAPEST, VIII., REVICZKY-TÉR 4. SZÁM. ✿

Elvállalunk mindenféle **festészeti, mázóási és kárpitozási** (tapeta) diszitő munkálatokat, a legmodernebb kivitelben, **kastélyok, villák és lakások** számára. — **Kávéházak és éttermek** diszitése tekintetében szak-

ismeretünk különleges. A főváros legnagyobb kávéházainak diszitési munkálatait a mi cégünk végzi. — A **Nemzeti Szalon** és a **Szent-István-Társulat** termeit is mi diszitettük.

Mintákkal és költségelőirányzattal ingyen szolgálunk.

Ujvidéki városi ártézi jódosfürdő

biztosan gyógyít csuzt, köszvényt, ischiászt, görvélyt és mindenféle vérbetegséget.

Délmagyarország legtökéletesebb és legmodernebb vizgyógyintézete.

Egész éven át nyitva.

➔ Kérjünk prospektust. ➔